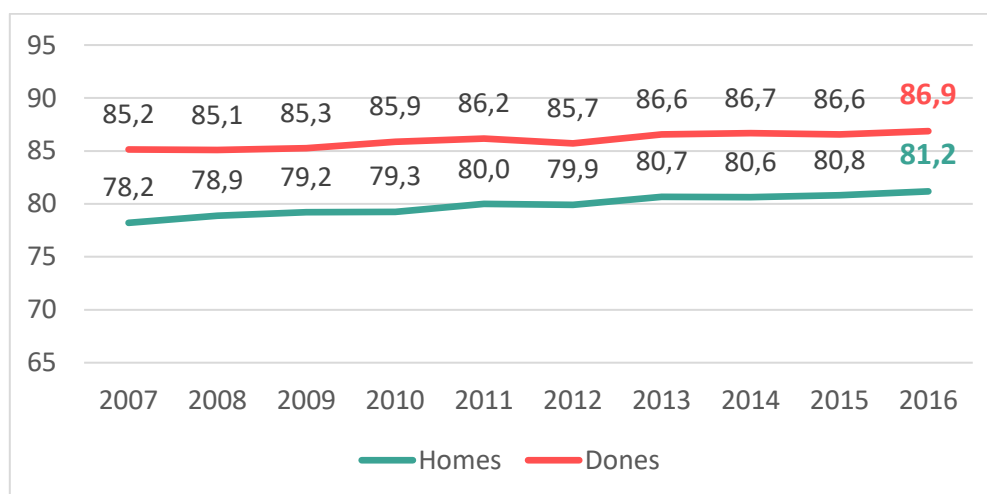

Barcelona redueix les desigualtats de salut entre barris

- » L'informe anual 'La Salut a Barcelona 2017' constata una millora de les diferències socioeconòmiques en indicadors com l'obesitat o bé la taxa d'embarassos juvenils
- » Les desigualtats en l'esperança de vida segons el territori també es redueixen, mentre que les xifres mitjanes marquen un nou rècord: les dones viuen gairebé 87 anys i els homes superen per primer cop els 81 anys
- » L'estudi que elabora l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) incorpora per primer cop les dades de la mortalitat atribuïble a la mala qualitat de l'aire durant tota l'última dècada

L'informe *La Salut a Barcelona*, que elabora anualment l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) des de 1983, presenta l'estat de salut de la ciutadania, en el marc dels determinants de l'entorn socioeconòmic i de l'entorn físic. En la seva darrera edició ofereix els resultats referits a 2017 i entre les dades més rellevants hi ha l'augment de l'esperança de vida a la ciutat, que assoleix els registres més alts de la història. Així doncs, l'esperança de vida supera per primer cop els 81 anys en homes, fins situar-se en els 81,2, mentre que en el cas de les dones gairebé arriba als 86,9 anys, la qual cosa també representa la xifra més alta coneguda fins ara. Aquestes dades situen per tant l'esperança de vida de la població barcelonina una mica per sobre de la mitjana de Catalunya i l'Estat espanyol.

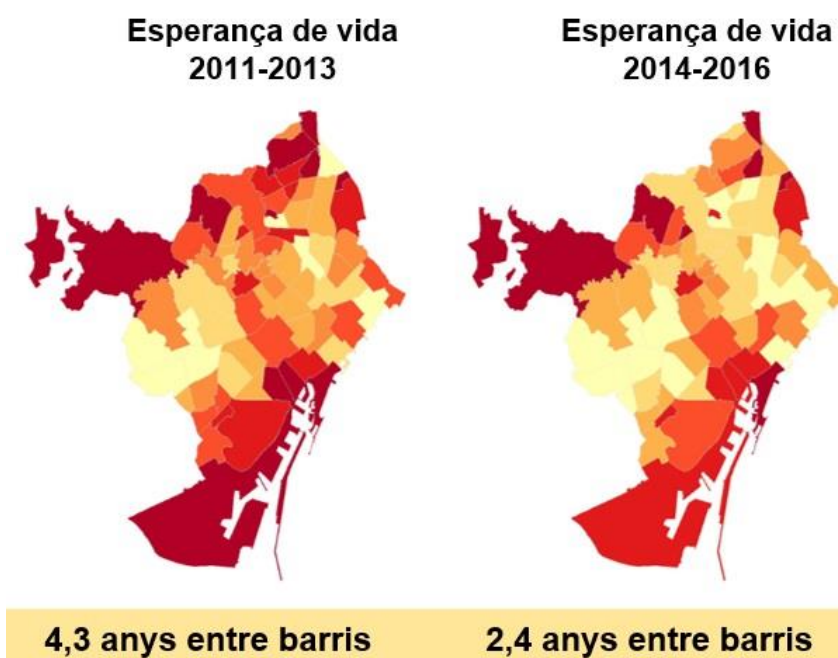
Evolució de l'esperança de vida a Barcelona (2007-2016), en anys i per sexe

A més a més, l'informe de l'ASPB també constata en aquesta ocasió una reducció de les desigualtats entre els barris de la ciutat per a alguns indicadors. Això és possible saber-ho gràcies al seguiment i vigilància que es fa concretament d'aquest capítol, amb el disseny específic d'eines d'anàlisi en base a la classificació dels 73 barris segons l'índex de renda familiar disponible. Així doncs, les dades de l'informe mostren que es redueixen les desigualtats de salut a Barcelona especialment en dos àmbits: l'esperança de vida en néixer i l'obesitat.

Més concretament, en el període 2014-2016 es retallen les desigualtats existents pel que fa a esperança de vida entre barris rics i pobres, mostrant una millor situació que no pas en el període 2011-2013. De fet, es passa de 4,3 anys a 2,4 anys de diferència.

Diferència en l'esperança de vida per barris segons renda familiar disponible

Pel que fa al sobrepès i l'obesitat, es veu una evolució favorable durant l'última dècada: l'any 2006 l'obesitat i l'excés de pes eren problemes 1,14 cops més freqüents en classes socials desfavorides mentre que ara això passa 1,11 vegades més. Aquest factor entre les dones passa de ser 1,80 cops més freqüent el 2006 a 1,74 el 2016.

Hi ha altres factors en què es projecta una bona evolució dels indicadors de salut, com per exemple són la taxa d'embarassos juvenils -més freqüents en barris amb menor renda-, que s'han reduït pràcticament a la meitat en el conjunt de Barcelona en els darrers 10 anys. De fet, en dones joves de 15 a 19 anys durant l'any 2017 hi ha hagut 537 embarassos (16,7 per 1.000 dones), la xifra més baixa des de l'any 2003 a la ciutat. En aquest capítol cal recordar que el programa SIRIAN de promoció de la salut sexual i reproductiva que va atendre 710 persones durant l'any 2016, ha passat a gairebé doblar la seva influència, amb un total de 1.350 usuàries durant l'any passat en

aquest programa de prevenció i promoció de salut sexual. En la mateixa línia, el programa de salut escolar *Parlem-ne no et Tallis*, ha arribat enguany a la xifra rècord d'uns 5.000 alumnes de 4rt d'ESO.

Són només dos exemples del conjunt d'activitats que s'emmarquen en el projecte de ciutat Barcelona Salut als Barris (BSaB), una iniciativa focalitzada en aquells barris amb pitjors indicadors socioeconòmics objectius i que durant aquest mandat s'ha estès fins a 23 barris de la ciutat, des dels 10 inicials, augmentant el nombre de persones participants a 11.734 (l'any 2016 van ser 9.96 persones en 21 barris). En aquests barris prioritzats s'han desplegat més de 150 intervencions de promoció de la salut, confirmant a més a més que especialment entre les dones es retallen les desigualtats de salut percebuda si comparem els barris amb més activitat comunitària respecte els que en tenen menys, la qual cosa avala la idoneïtat i efectivitat d'aquest tipus de programes.

Les infeccions i malalties transmissibles

Dins de les malalties i infeccions que es vigilen a Barcelona des de l'ASPB, el 2017 s'han detectat 352 casos d'infecció per VIH, que el 2016 van ser 310, situant-se en una taxa de 21,8 per 100.000 habitants. La principal via de transmissió del VIH continua sent la sexual. Mentrestant, s'han diagnosticat 49 casos de SIDA, que el 2016 eren 35. La taxa és de 3 casos per 100.000. En aquesta malaltia el retard en el diagnòstic és encara elevat, ja que arriba al 43,2% dels casos.

Entre les principals infeccions de transmissió sexual (ITS), l'any 2017 s'ha frenat l'augment que s'havia detectat en el període anterior. El creixement de la gonocòccia ha estat del 30%, retallant enormement l'increment d'un 149% experimentat en l'any 2016. En sífilis, hi ha una pujada del 10% en front del 88% que va créixer el diagnòstic de la infecció en el 2016. En termes absoluts, a Barcelona es van detectar 1.970 casos d'infecció gonocòccica corresponents a l'any 2017, que l'any 2016 van ser 1.497. I, per altra part es van notificar al sistema 1.099 casos de sífilis, mentre que l'any 2016 van ser 995 casos.

Un altre tipus de malaltia infecciosa, la tuberculosi, va registrar durant el 2017 un total de 267 casos (2016: 260), 167 homes i 104 dones. La incidència va ser de 16,5 casos per cent mil habitants, molt per sota del que succeïa en dècades passades.

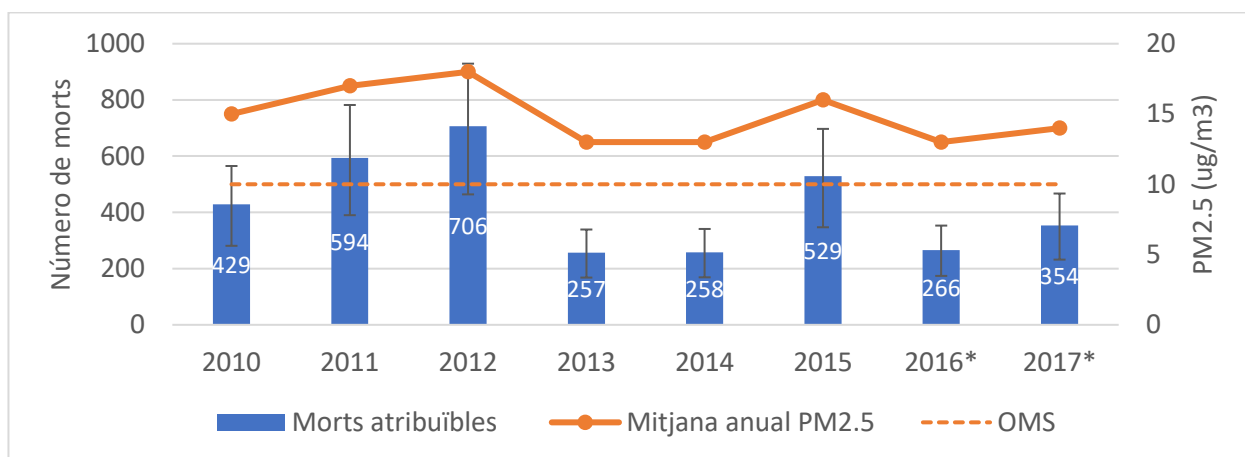
La qualitat de l'aire

Pel que fa a la mortalitat atribuïble a la mala qualitat de l'aire, es calcula que durant l'any 2017 a Barcelona un total de 354 persones van morir per causes relacionades amb un excés de partícules contaminants PM_{2.5}. Aquestes són dades que es poden

conèixer gràcies al nou *Sistema de Vigilància de l'Impacte sobre la Salut de la Contaminació de l'aire a Barcelona* (VISCAB) impulsat per l'ASPB i pioner a l'Estat espanyol.

Si s'analitza tot el període 2010-2017, hi va haver una mitjana de 424 morts anuals per aquest excés de partícules fines, com es pot consultar en el següent gràfic.

Evolució de morts atribuïbles i mitjana anual de PM_{2,5} 2010-2017

*Càlculs amb la mortalitat de 2015

Pel que fa a l'òxid de nitrogen (NO₂), cal recordar que el 70% de la població de Barcelona està potencialment exposada a nivells superiors als que recomana l'Organització Mundial de la Salut (OMS), mentre que el 98% de la població està potencialment exposada a concentracions per sobre del nivell de referència establert per l'OMS pel que fa a partícules PM₁₀.

De fet, el 2017 Barcelona continua superant els nivells de referència de l'OMS per als contaminants NO₂, material particulat (PM₁₀ i PM_{2,5}), benzè, ozó i benzo(a)pirè. En referència als nivells fixats per la normativa de la Unió Europea, se superen els límits fixats per a òxids de nitrogen NO₂ producte principalment del trànsit de vehicles dièsel.